

<https://revivalbelarus.org>

Дарожная мапа рэалізацыі стратэгіі нацыянальнага адраджэння і развіцця*

*дарожная мапа з'яўляецца праграмным інструментам рэалізацыі стратэгіі і можа гнутка быць адаптаваная ў залежнасці ад кантэксту, наяўных рэсурсаў і актуальных змен прыярытэтаў

Нулявы (падрыхтоўчы) этап А

Кірункі дзейнасці па сферах дастасавання стратэгіі

А.І. Сфера адукацыі і навукі:

Задачы/кірункі дзейнасці	Суб'екты / зацікаўленыя бакі	Рэсурсы	Гарызонт планавання
1. Падрыхтоўка дарожных мап на пераходны перыяд у галіне адукацыі і навукі	Палітычны (АПКБ + ОСЦ), экспертная супольнасць	фінансавы, экспертны	да зімы 2023
2. Распрацоўка канцэпцыі рэформаў у галіне адукацыі і навукова-даследчай дзейнасці	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), экспертная, грамадзянская супольнасць, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, палітычны	да восені 2024 і далей
3. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрыванай адукацыі для Беларусі і за мяжой: а) дашкольная: <ul style="list-style-type: none"> фасілітацыя стварэння беларускамоўных устаноў і цэнтраў дашкольнай адукацыі для беларусаў дзяспары, дапамога ў стварэнні і падтрымцы профільных анлайн-рэсурсаў	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дзяспары, экспертная і прафесійная супольнасць	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да восені 2024 і далей да канца этапа
3. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрыванай адукацыі для Беларусі і за мяжой: б) школьная: <ul style="list-style-type: none"> адкрыццё сеткі беларускіх школ выходнага дня ў краінах з беларускай дзяспарай і анлайн-школ,	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дзяспары, экспертная і прафесійная супольнасць (праграма “Васьміног”), замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны	да верасня 2024 і далей да канца этапа

<ul style="list-style-type: none"> • спрыянне школам для беларускай меншасці ў краінах-суседзях і доступ да іх для беларусаў у эміграцыі, • падрыхтоўка падручнікаў і метадычнага забеспячэння 			
<p>3. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: в) вышэйшая:</p> <ul style="list-style-type: none"> • заснаванне беларускага навукова-даследчага ўніверсітэта ў эміграцыі, • адкрыццё новых беларускіх праграм, цэнтраў і курсаў ва ўніверсітэтах краін свету, • узмацненне і падтрымка наяўных адукацыйных ініцыятыў і інстытуцый у галіне вышэйшай адукацыі для беларусаў; • стварэнне і падтрымка новых праграм акадэмічнай мабільнасці для студэнтаў і навукоўцаў; • праграмы стажыровак для бакалаўраў, магістраў, выкладчыкаў і навукоўцаў; • камунікацыя па вяртанні Беларусі ў будучыні да Балонскага працэсу 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ЕГУ, БААН, грамадскі Балонскі камітэт і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць (праграмы EU4Belarus – SALT-1,2, Каліноўскага і інш.), замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны</p>	<p>да восені 2024 і далей да канца этапа</p>
<p>3. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: г) прафесійная (бізнес, ІТ і г.д.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • фасілітацыя стварэння праграм і цэнтраў прафесійнай адукацыі і падрыхтоўкі для беларускіх навучэнцаў за межамі Беларусі; • падтрымка стварэння анлайн-рэсурсаў для суправаджэння праграм прафесійнай адукацыі 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ЕГУ, БААН, грамадскі Балонскі камітэт і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (АВВА, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны</p>	<p>да восені 2024 і далей да канца этапа</p>
<p>3. Падтрымка і прасоўванне беларусацэнтрычнай адукацыі для Беларусі і за мяжой: д) нефармальная:</p> <ul style="list-style-type: none"> • падтрымка і ўзмацненне існых і фасілітацыя ўзнікнення новых праграм і курсаў па нефармальнай адукацыі; 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ВБУ, Акадэмія, БААН, ЛУ, БК і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны</p>	<p>да восені 2024 і далей</p>

<ul style="list-style-type: none"> • фасілітацыя стварэння комплекснай абалонкі для анлайн-курсаў нефармальнай адукацыі (беларускай Coursea); • фасілітацыя стварэння асацыяцыі арганізацый нефармальнай адукацыі і крос-платформ для супрацоўніцтва і абмену вопытам і інфармацыяй 			
<p>4. Сістэматычная падрыхтоўка кадраў (настаўнікі, выкладчыкі і менеджары адукацыі для Новай Беларусі) «Новыя адукатары»</p>	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), акадэмічная супольнасць (ВБУ, ЕГУ, Акадэмія, БААН, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць (праграма “Кадравы рэзерв”), замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны</p>	<p>да восені 2024 і далей да канца этапа</p>
<p>5. Распрацоўка і далейшая інтэграцыя ў адукацыйныя праграмы і сістэмы элементаў беларускага нацыянальнага мэйнстрыму (веданне пантэона нацыянальных герояў, традыцый і пазітыўных міфаў, нацыянальна-арыентаваная і дэкаланіяльная візія гісторыі краіны і рэгіёна) і грамадзянска-прававой адукацыі і функцыянальнай пісьменнасці (прававая, грамадзянская, палітычная, фінансавая і медыяпісьменнасць)</p>	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), акадэмічная супольнасць (ВБУ, ЕГУ, Акадэмія, БААН, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, метадычны, тэхнічны</p>	<p>да восені 2024 і далей да канца этапа</p>

А.ІІ. Сфера культуры, крэатыўнай індустрыі і медыя

Задачы/кірункі дзейнасці	Суб'екты / зацікаўленыя бакі	Рэсурсы	Гарызонт планавання
<p>1. Захаванне і развіццё якасці нацыянальнай культуры:</p> <p>а) экстранная падтрымка культуры за мяжой:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праграма арт-рэзідэнцый для творцаў; • стыпендыі і рэлакацыя для змушаных мігрантаў-творцаў; • пляцоўкі і арт-прасторы для дзейнасці за мяжой (галерэі, дамы культуры, сцэны, канцэртныя залі); • падтрымка падпольных актыўнасцяў і формаў нізавага культурнага актывізму ў Беларусі; • фасілітацыя разавых культурных івентаў і тэматычных падзей (тыдзень беларускай культуры, «Ноч расстраляных паэтаў» і т.п.) 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>
<p>1. Захаванне і развіццё якасці нацыянальнай культуры:</p> <p>б) доўгатэрміновыя праекты падтрымкі і развіцця культуры і крэатыўнай індустрыі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • падрыхтоўка менеджараў культуры; • рэсурсныя цэнтры; • інстытуцыі, якія займаюцца стратэгічным планаваннем у галіне, захоўваюць фонды і акумулююць рэсурс для падтрымкі арганізацый і творцаў (Інстытуты кнігі, тэатра, кіно, публічнай гісторыі, і г.д., музеі і архівы); • падтрымка масавых і цыклічных актыўнасцяў (фестывалі, кангрэсы, чытанні, спартыўныя мерапрыемствы і г.д.), якія дэманструюць найлепшыя наробкі сучаснай беларускай культуры і ўводзяць іх у міжнародны кантэкст; • пошук стратэгічных грантавых праграм для падтрымкі беларускай культуры, стратэгічнае партнёрства; 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

<ul style="list-style-type: none"> развіццё традыцыі мецэнацтва і залучэння нацыянальна арыентаванага бізнесу і грамадзянскай супольнасці ў справу ахвяравання і спансавання беларускай культуры на лакальным і глабальным узроўнях 			
<p>2. Прамоцыя Беларусі і стварэнне пазітыўнага і пазнавальнага брэнда беларускай культуры за мяжой і ўнутры краіны:</p> <ul style="list-style-type: none"> фасілітацыя стварэння арганізацый для комплекснай прамоцыі беларускай культуры (накшталт нямецкага Інстытута Гётэ): распрацоўка канцэпцыі, планаў, папярэдняя камунікацыя і пошук партнёраў; лабіраванне беларускіх культурных івентаў і сумесных праектаў у краінах свету, фасілітацыя шырокага культурнага абмену і залучэння беларускай культуры ў сусветную павестку; абгрунтаванне і стварэнне пантэона герояў, міфаў, легендаў і сімвалаў нацыянальнай культуры, прывабных для выкарыстання як самой беларускай супольнасцю, так і пазнавальных і вядомых для замежнай аўдыторыі; захады па прасоўванні адпаведнай палітыкі памяці і інструментаў публічнай гісторыі з вяртаннем у шырокі распаўсюд нацыянальнай сімволікі, неідэалагізаванай версіі гісторыі і гісторыі беларускай дзяржаўнасці, гісторыка-культурная дыпламатыя; праца па рэвізіі і развіцці нацыянальнай традыцыі і культуры, фасілітацыя стварэння сучаснай і канкурэнтнай версіі беларускай культуры і крэатыўнай індустрыі праз розныя інструменты (напрыклад, каляндар (кола) традыцый і інш.); прапаганда творчасці беларускіх аўтараў у свеце (пераклады, сумесныя пастаноўкі, выставы, музычныя прэм'еры і т.п.); 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

<ul style="list-style-type: none"> падтрымка культурных прадуктаў на мовах нацыянальных меншасцяў, а таксама залучэнне этнакультурнай спадчыны народаў, што стваралі ў Беларусі, у агульную нацыянальную рамку (пераклады, вывучэнне, рэактуалізацыя, напрыклад, яўрэйскай гарадской культуры 18-20 ст.) 			
<p>3. Папулярызацыя беларускай мовы і прадуктаў на яе аснове:</p> <ul style="list-style-type: none"> праграмы стварэння і адаптацыі спецыяльнай лексікі навук, прафесій і сфер; фасілітацыя адмысловых курсаў і праграм па вывучэнні беларускай мовы і ўдасканаленні жывой практыкі яе выкарыстання; стварэнне міжнародных стандартаў і сертыфікатаў для вывучэння беларускай мовы як замежнай, падрыхтоўка падручнікаў і дапаможных матэрыялаў; захады па павелічэнні якаснага беларускамоўнага кантэнту забаўляльных і пазнавальных перадач, матэрыялаў СМІ, папулярных блогаў і г.д.; захады па папулярызацыі шырокага ўжывання беларускай мовы ў паўсядзённай камунікацыі, побытавай і публічнай праз інстытут беларускамоўных «зорак», фестывалі і імпрэзы; падтрымка выдання кніг і выдавецкай дзейнасці на беларускай мове, стварэння іншага крэатыўнага кантэнту па-беларуску 	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны	да лета 2024 і далей да канца этапу
<p>4. «Беларусізацыя лічбавых рэсурсаў і дыгіталізацыя беларушчыны»:</p> <ul style="list-style-type: none"> беларускамоўныя версіі папулярных інтэрнэт-сэрвісаў, прыкладанняў (YouTube, Spotify і г.д.), прасоўванне беларускай мовы для манетызацыі сэрвісаў; 	Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), БРК, кааліцыя арганізацый культуры, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, праграмісты	фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны	да лета 2024 і далей да канца этапу

<ul style="list-style-type: none"> • захады па папулярызацыі працы над стварэннем беларускамоўнай Уікіпедыі, яе выкарыстання ў асяроддзі саміх беларусаў; • падтрымка перакладаў на беларускую мову замежных фільмаў, серыялаў, кніг і т.п. і размяшчэнне на лічбавых платформах; • аблічбоўка архіваў матэрыяльнай культуры, захаванне і каталагізацыя культурнай спадчыны; • стварэнне новых арыгінальных і аўтэнтчных лічбавых прадуктаў 			
<p>5. Стварэнне нацыянальнай медыясферы (сеткі стваральнікаў медыякантэнту і распаўсюду матэрыялаў для беларускай аўдыторыі як нацыянальнай медыяплатформы):</p> <ul style="list-style-type: none"> • захады па стварэнні нацыянальных медыя на некалькіх мовах (беларуская, англійская, нямецкая і т.п.); • фасілітацыя паўстання інстытута публічнай экспертызы і крытыкі, прафесійных журы; • распрацоўка дарожнай мапы па рэарганізацыі працы СМІ і дэідэалагізацыі сферы; • дэкаланізацыя нацыянальнага наратыву і спрыянне паўстанню арыгінальных і якасных медыяпрадуктаў сусветнага ўзроўню; • стварэнне «гісторый поспеху» звычайных і выбітных беларусаў, іх медыйнае прасоўванне як візуалізацыя «нацыянальнай мары» і выбудова пазітыўнага іміджу краіны і беларусаў у медыяполі 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), журналіцкая супольнасць (БАЖ + Прэс-клуб + рэдакцыі СМІ + блогеры, інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і да канца этапу</p>

А.ІІІ. Сфера палітыкі (унутранай і міжнароднай), права і абароны

Задачы/кірункі дзейнасці	Суб'екты / зацікаўленыя бакі	Рэсурсы	Гарызонт планавання
<p>1. Стварэнне падмурка ўстойлівай нацыянальнай унутрыпалітычнай сістэмы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • падрыхтоўка да канцэптуальнай рэформы партыйнай сістэмы і падвышэння ролі партый і грамадскіх арганізацый і рухаў у дзяржаве; • абмеркаванне сістэмы рэальнага прадстаўніцтва розных груп насельніцтва на ўсіх узроўнях дзяржаўнага кіравання, распрацоўка механізмаў; • распрацоўка дарожных мап па пераняцці ўлады ў пераходны перыяд і складанне асноў люстрацыйнай палітыкі і адбору кадраў для новай адміністрацыі; • падрыхтоўка праекта па стварэнні механізмаў рэальнага ўплыву грамадзян на палітычнае жыццё краіны праз інструменты прамой дэмакратыі, звароты і петыцыі, а таксама працэдуры адклікання палітычных прадстаўнікоў; • распрацоўка сістэмы мер па пашырэнні палітычнай і прававой пісьменнасці, грамадзянскай адукацыі праз адукацыйныя і медыйныя інструменты; • пераасэнсаванне ролі і функцый дзяржавы і дзяржаўнага кіравання ў рэгуляванні жыцця грамадства і яго інстытутаў, «раздзяржаўліванне» грамадска-палітычнай сферы і больш шырокае выкарыстанне электроннага ўрада і іншых механізмаў грамадскага кіравання грамадска-палітычнымі працэсамі; • абмеркаванне, выпрацоўка прынцыпаў і механізмаў, паступовае правядзенне паслядоўнай і сістэмнай палітыкі 4Д (дэімперыялізацыі, дэкамунізацыі, дэідэалагізацыі і дэкаланізацыі) у адукацыі, культуры, СМІ, палітычнай і сацыяльнай сферах 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, партыі і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

<p>2. Падрыхтоўка да змен асноўных прыярытэтаў і інструментаў нацыянальнай міжнароднай палітыкі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пераасэнсаванне накірункаў знешняй палітыкі, актуальнага ўдзелу Беларусі ў міждзяржаўных і міжнародных саюзах і пагадненнях, стварэнне арыенціраў (дэкларацый) руху да ўступлення ў стратэгічныя міжнародныя арганізацыі і аб'яднанні з улікам нацыянальных інтарэсаў; • празрыстая артыкуляцыя еўрапейскага вектара развіцця Беларусі і распрацоўка стратэгічных мэт і задач рэгіянальнага развіцця; • падрыхтоўка (ацэнка і стварэнне юрыдычнай базы) да наступнай дэманстрацыі дамоў і выхаду з палітычных саюзаў і аб'яднанняў, заключаных нелегітымнымі ўладамі насуперак нацыянальным інтарэсам Беларусі і народа; • стварэнне міжнароднай падтрымкі для непахіснасці прызнання міжнароднага статусу Беларусі як незалежнай дзяржавы, размежаванне дзейнасці нелегітымнага рэжыму і інтарэсаў беларускага народа, асуджэнне ваенных і цывільных злачынстваў рэжыму Лукашэнкі і прыцягненне яго да адказнасці праз міжнародныя юрыдычныя інструменты; • захады па прасоўванні альтэрнатыўнага пазітыўнага вобраза Беларусі і яе народа праз палітычныя, медыйныя, культурныя і адукацыйныя інструменты, культурная дыпламатыя 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), народныя амбасады, грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>
<p>3. Распрацоўка падмурка ўстойлівай нацыянальнай канстытуцыйна-прававой сістэмы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рэактуалізацыя і перагляд наяўнай юрыдычна-прававой базы кодэксаў, законаў і падзаконных актаў, пошук супярэчнасцяў і парушэнняў нормаў Канстытуцыі і правоў чалавека; • распрацоўка новай прававой канцэпцыі і падрыхтоўка праектаў асобных законаў і сістэмнай рэформы службаў аховы правапарадку, судовай 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), новыя праваахоўныя органы (ВУПОЛ/BELPOL), грамадзянская супольнасць, праваабарончыя арганізацыі, незалежныя прафсаюзы, бізнес-супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

<p>сістэмы (кваліфікацыйныя камісіі), следчых органаў і пракуратуры, сістэмы органаў нацыянальнай бяспекі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • падрыхтоўка дарожнай мапы на транзітны перыяд у галіне сістэмы права, судовай сістэмы, пракуратуры і органаў нацыянальнай бяспекі; • захады па дэкамунізацыі і гуманізацыі заканадаўства, скасаванні рэпрэсіўных нормаў на карысць больш «мяккай» і чалавечнай сістэмы рэгулявання прававых стасункаў у дзяржаве, праект; • стварэнне альтэрнатыўных структур дасудовай юрыдычнай медыяцыі для юрыд. і фізічных асоб; • захады па стварэнні альтэрнатыўнай юрыдычна-прававой сістэмы дачыненняў грамадства і дзяржавы (пашпарт Новай Беларусі, электронны ўрад і т.п.); • перагляд і распрацоўка механізмаў для рэальнага ўплыву прафсаюзных арганізацый на грамадскія і гаспадарчыя працэсы ў дзяржаве 			
<p>4. Захады па ажыццяўленні вайсковай рэформы і стварэнні нацыянальнага войска:</p> <ul style="list-style-type: none"> • складанне праекта па дэкамунізацыі беларускага войска (вяртання да абгрунтаваных нацыянальнай гісторыяй сістэм званняў і ўзнагарод, перагляд пад патрэбы сучаснай вайсковай навукі і практыкі сістэмы вайсковых злучэнняў і груп, адмовы ад практык знявагі асабістага гонару і годнасці вайскоўцаў падчас праходжання вайсковай службы); • падрыхтоўка праекта пераходу да прафесійнай (кантрактнай) арміі і сістэмы тэрміновых курсаў эфектыўнай вайсковай падрыхтоўкі для грамадзян; • падрыхтоўка новага вайсковага статута, а таксама распрацоўка беларускай вайсковай тэрміналогіі; • падрыхтоўка канцэпцыі нацыянальнага выхавання вайскоўцаў праз інструменты нацыянальнага пантэона герояў, памятных дат, вайсковай гісторыі і традыцый, безумоўнага апірышча на нацыянальныя інтарэсы 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР+НАУ, і інш.), новыя мілітарныя арганізацыі (ПКК, Паспалітае рушэнне, інш.), грамадзянская супольнасць, дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

А.IV. Сфера эканомікі, мясцовага самакіравання, сацыяльнага забеспячэння і аховы здароўя

Задачы/кірункі дзейнасці	Суб'екты / зацікаўленыя бакі	Рэсурсы	Гарызонт планавання
<p>1. Распрацоўка нацыянальнай праграмы ўстойлівага развіцця бізнесу і інвестыцый:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рэактуалізацыя асноўных кірункаў развіцця нацыянальнай гаспадаркі з пункту гледжання эфектыўнасці і перспектывнасці ў рэгіянальным і глабальным кантэкстах; • распрацоўка і прамоцыя канцэпцыі эканамічнага і тэхналагічнага рыўка для Новай Беларусі (праграма «з трэцяга свету ў першы») як грамадска-палітычнага ідэалу; • падрыхтоўка канцэпцыі развіцця і плана рэфармавання беларускай эканомікі і інвестыцыйнай дзейнасці ў асноўны перыяд; • падрыхтоўка дарожнай мапы па кіраванні сферай прамысловасці, сельскай гаспадаркай і інвестыцыйнай дзейнасцю на пераходны перыяд; • стварэнне падмурка функцыянавання альтэрнатыўнай фінансавай сістэмы на базе беларускага бізнесу за мяжой (адкрыццё беларускіх банкаў, інвестыцыйных фондаў, протападатковай сістэмы і т.п.); • захаванне і развіццё фінансавай пісьменнасці і бізнес-адукацыі для беларусаў за мяжой і анлайн 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (АВВА, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>
<p>2. Выпрацоўка дзейнай сістэмы мясцовага самакіравання і самафінансавання грамадскіх праектаў:</p> <ul style="list-style-type: none"> • распрацоўка праекта рэформы органаў мясцовага самакіравання, змены іх ролі і функцый у дзяржаве; • запачаткаванне традыцыі гарадскіх магістратаў як аднаўлення на новым этапе традыцыі мясцовага 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (АВВА, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>

<p>кіравання і самафінансавання на прыкладзе супольнасцяў беларускай дыяспары;</p> <ul style="list-style-type: none"> • павелічэнне ролі і магчымасцяў мясцовага самакіравання праз інструменты электроннага ўрада, лічбавай дзяржавы на базе прыкладання «Новая Беларусь»; • ажыццяўленне кансультацыйнай падтрымкі лакальных супольнасцяў і развіцця КОТэГСаў у Беларусі 			
<p>3. Распрацоўка захадаў па будучай рэформе сацыяльнай палітыкі і аховы здароўя для ўстойлівага развіцця грамадства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • распрацоўка праекта па зменах прынцыпаў і падыходаў па гарантыях сацыяльнага забеспячэння для ўразлівых груп насельніцтва, людзей з абмежаванымі магчымасцямі, беспрацоўных, шматдзетных сем'яў і т.п.; • выпрацоўка канцэпцыі і праекта рэфармавання сістэмы сацыяльнага страхавання і абароны, пераход да комплекснай стратэгіі сацыяльнага забеспячэння; • захады па стварэнні канцэпцыі і праекта рэформаў у галіне аховы здароўя, пераходу да страхавой медыцыны і сістэмы сацыяльных гарантый для ўразлівых груп; • распрацоўка дарожных мап на пераходны перыяд у галіне сацыяльнага забеспячэння і аховы здароўя 	<p>Палітычны (АПКБ + ОСЦ + КР, і інш.), грамадзянская супольнасць, бізнес-супольнасць (АВВА, Imaguru, інш.), дыяспары, экспертная і прафесійная супольнасць, замежныя партнёры</p>	<p>фінансавы, арганізацыйны, палітычны, кадравы, тэхнічны</p>	<p>да лета 2024 і далей да канца этапу</p>